

ogfaa havde tilfølgende, at Sagen blev afgjort i Mindelighed. Havde jeg været meget lyst efter at faae Processen sat igang, kunde jeg meget gjerne have udtaget Stævning, incamereret Sagen og ladet det komme an paa, om Retten havde villet afvise den eller ikke, thi i ethvert Tilfælde maatte Retten have tilkjendt mig Salair, medens jeg nu sit Intet. Naar der er udtalt her i Salen, at Forligsinstitutionen, fremfor nogen anden Indretning her i Landet, har bestaaet sin Prøve til Alles Tilfredshed, da har jeg tværtimod den Erfaring, at den, som ethvert andet Menneskeværk, lider af Brøst og Mangler, ligesom jeg ogsaa maa bemærke, at paa andre Steder end i Kjøbenhavn er det Tilfælde, at Procuratorer, som have faa megen Praxis, at de kunne holde Contoirbetjente, ved dem lade møde for deres Parter i Forligelsescommissioner, hvorhos jeg endnu skal tilføie, at som oftest, især i de vigtigere Sager, henvender en Part sig, førend Sagen paaflages ved Forligelsescommissionen, til en Sagfører, som forfatter Forligesklagen og instruerer sin Mandant om, hvorledes han skal forholde sig i Forligelsescommissionen, og hvorvidt han, med Hensyn til Sagens Afgjørelse, kan gaae, fra hvilken Instruction Parten vistnok mindre afviger end Sagføreren selv, naar han maatte møde i Forligelsescommissionen og gjøre sig bekendt med Modpartens Grunde, som han vistnok bedst er istand til at veie.

C. N. Petersen: Den ærede Forslagsstiller formener, at det var en ubesøiet Uttring af mig, da Sagen sidst var for, at jeg sagde, at det efter min Formening vilde rolke Forligsvæsenet, om hans Forslag gik igjennem. Jeg troer imidlertid, at denne min Uttring var fuldkommen besøiet, thi jeg kan ikke indsee andet, end at hans Forslag i en meget væsentlig Grad vil rolke den nærværende Institution. Henseer man blot til den Deel af Forslaget, som gaaer ud paa, at Procuratorerne kunne vælges til Forligelsescommissairer, og at altsaa det bestaaende Forbud derimod skal ophæves, da troer jeg, at Forordningen af 1795 har angivet en meget tilstrækkelig Grund derfor. Den ærede Forslagsstiller mener, at den Omstændighed, at Parterne isorveien kunde

have søgt Raad hos Procuratoren, ikke skulde kunne hindre Procuratoren som Forligelsescommissair fra at tage sig med fuldkommen Upartiffhed af begge Parter. Jeg kan heri paa ingen Maade give ham Ret. At dette Tilfælde meget hyppigt vilde opstaae, maa vel ansees som utvivlsomt. Den Procurator, der har nogle Sager at føre, den Procurator, med andre Ord, der har Tillid i sin Kredts, og det er dog vel kun saadanne Procuratorer, man ønsker i Forligelsescommissionerne, kan jo med sin bedste Villie ikke undgaae mangfoldige Gange at komme i det Tilfælde, at han isorveien er bleven raadspurgt af Parterne, og det ligger vistnok ganske i den menneskelige Natur, at naar man saaledes først har indladt sig med en Part, man da faaer en Interesse for ham eller for hans Sag, som man ikke i samme Grad kan have for den anden Part eller for hans Sag. Den ærede Forslagsstiller mener, at Dommeren ofte maa være i samme Tilfælde, at ogsaa han meget ofte benyttes som Forligelsescommissair, uden at det deraf er sporet nogen uheldig Virkning, men jeg troer rigtignok, at disse to Tilfælde ikke paa nogen Maade lade sig sammenligne; Dommeren kender nemlig først Sagen, naar den kommer for; den forsigtige Dommer taalsald indlader sig ikke med Parten udenfor Retten eller udenfor det Sted, hvor Sagen skal behandles, men naar Nogen henvender sig til ham med en Sag, som vil kunne blive Gjenstand for Retstrætte, henviser han ham til det Sted, hvor Sagen skal foretages. Dommeren er altsaa, naar han er Forligelsescommissair, ikke isorveien hildet, han hører først Sagen i det Dieblif, den kommer for Forligelsescommissionen. Jeg kan derfor ikke fravige den Mening, at denne Deel af Forslaget vil være aldeles uantagelig. Hvad den øvrige Deel af Forslaget angaaer, at Procuratorerne skulde kunne gives Udgang til som Befuldmægtigede at møde for Parterne i Forligelsescommissioner, da er det ligeledes min Mening, at dette vilde være aldeles forkasteligt. Jeg skal vistnok være den sidste til at ville benægte, at det er meget almindeligt, at Procuratorerne med al Dyrigtighed søge at forlige Sagen, og jeg vilde ikke have behøvet den statistiske Dplysning,